

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Elaboración de plans estratéxicos de desenvolvemento turístico: estrutura, contidos e metodoloxía		Código	615524112	
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6	
Idioma	CastelánInglés				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía				
Coordinación	Pena Lopez, Jose Atilano	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es		
Profesorado	Pena Lopez, Jose Atilano	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es		
Web					
Descrición xeral	<p>O obxectivo desta materia é introducir ao estudante tanto na teoría e especialmente na práctica da elaboración de plans de desenvolvemento turístico tanto de produto como de destino. Neste sentido dedicaremos parte do ensino a unha introdución ás bases e métodos de planificación; para, na parte práctica, desenvolver un proceso de planificación completo que aplique tanto as bases teóricas como as metodoloxías propostas para un caso que o alumno debe escoller: sexa un produto turístico específico ou un destino turístico. Esta materia ten un certo carácter profesional na medida en que se destina ao exercicio directo dunha actividade de planificación e xestión do turismo, pero ao mesmo tempo ten un compoñente de investigación na medida en que implica a aplicación de metodoloxías de recollida e tratamento de información. Do mesmo xeito, ten o carácter dunha clave no sentido de que proporciona a base para centrarse posteriormente no estudo dos distintos modelos de produtos turísticos.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Que os estudantes coñezan os principios da planificación e a xestión sustentable
A2	CE3 - Aplicar sistemas de calidade e xestión social, ambiental e económica
A3	CE4 - Que os alumnos aprendan as técnicas de dirección de organizacións públicas e de empresas do sector turístico
A4	CE5 - Que os alumnos teñan coñecementos sobre a normativa que regula as actividades turísticas
A5	CE6 - Saber manexar o capital social, entendendo o destino turístico como sistema e relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico
A6	CE8 - Planificar novos destinos e produtos turísticos
A7	CE9 - Remodelar destinos turísticos maduros para adaptalos ás novas esixencias da demanda e ao desenvolvemento sustentable das comunidades receptoras
A8	CE11 - Saber definir proxectos de investigación innovadores que repercutan positivamente no sector
A9	CE12 - Utilizar as metodoloxías científicas adecuadas tanto cualitativas como cuantitativas
A10	CE10 - Manexar as TIC para a comunicación, promoción e a comercialización
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.

B6	CG1 - Expresarse correctamente, tanto de forma verbal como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
B7	CG2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B8	CG3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseada no coñecemento e orientadas ao ben común
B9	CG4 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B10	CG5 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse
B11	CG6 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
C1	CT1 - Resolver problemas de forma efectiva
C2	CT2 - Comunicarse de xeito afectiva nunha contorna de traballo
C3	CT3 - Trabajar de forma autónoma con iniciativa
C4	CT4 - Traballar de forma colaborativa
C5	CT5 - Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C6	CT6 - Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito turístico
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidad para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
C9	CT9 - Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamiento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos habilidades e destrezas

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer de forma crítica os fundamentos teóricos da planificación no ámbito turístico (orixe, evolución histórica, tendencias actuais ...) e os principais modelos de planificación (estratéxicos, indicadores, políticas mínimas ...)	AP1 AP3 AP4 AP5 AP6 AP7 AI1 AI2 AM1	BM1 BM2 BM3 BM4 BM9	CM1
Comprender e poñer en práctica as metodoloxías aplicables nos procesos de preparación dos plans de produtos e destinos, tanto cuantitativos como cualitativos.	AP1 AP2 AP4 AP6 AI1 AI2	BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM7 BM8 BM10	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8 CM9

Xestionar as distintas fases do desenvolvemento dun plan, integrando os grupos de interese que forman un grupo de turistas.	AP1	BM6	CM1
	AP2	BM7	CM2
	AP3	BM8	CM3
	AP4	BM9	CM4
	AP5	BM10	CM5
	AP6		CM6
	AP7		CM7
	AI1		CM8
	AI2		CM9
	AM1		
Redactar e avaliar criticamente plans de actuación sobre destinos y produtos.	AP1	BM2	CM1
	AP2	BM3	CM2
		BM4	CM3
		BM5	CM4
		BM6	CM5
		BM7	CM6
		BM8	CM7
		BM9	CM8
		BM10	CM9
		BM11	

Contidos	
Temas	Subtemas
Bases teóricas da planificación:	O concepto de planificación estratéxica: obxectivos e fases. Evolución histórica, tipoloxía, crítica e situación da planificación en España e Galicia. O problema xeográfico: a demarcación da rexión turística
O diagnóstico e o proceso de planificación turística: destino e produto	A recollida de información e diagnóstico A coordinación de actores ea xeración de consenso Avaliación técnica de obxectivos prioritarios Imaxe-Misión-Visión O informe de consenso
A planificación estratéxica	Identificación de obxectivos de desenvolvemento turístico Formulación dunha estratexia de desenvolvemento Preparación de programas e proxectos Fontes e compromisos de financiamento Estratexias con enfoque de grupo
Implementación, seguemento e avaliación-retroalimentación do plan	A implantación dun plan Deseño dunha estrutura para o seguimento do plan Desenvolvemento de sistemas de información eficaces Revisión e comentarios do plan

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A10 A8 A9 B7	3	3	6

Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A10 A8 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B7 B9	10	20	30
Análise de fontes documentais	B6 B7 B8 B10 B9 B11 C1 C3 C5 C4	4	6	10
Aprendizaxe colaborativa	B10 B9 C1 C2 C3 C4 C7 C6 C8 C9	4	8	12
Estudo de casos	A1 A2 A3 A6 B3 B5 B4 B6 B8 B10 B9 C3 C8 C9	7	21	28
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A10 A8 A9 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B10 B9 B11 C1 C2 C3 C5 C4 C6 C8 C9	10	40	50
Presentación oral	A5 A6 A10 A9 B3 B4 B6 B8 B9 C1 C2 C3 C5 C4	4	4	8
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Ao comezo de cada tema identificaranse os principais obxectivos que se van alcanzar, a secuencia lóxica que se seguirá na presentación dos contidos, o coñecemento previo recomendado para facilitar o proceso de aprendizaxe e a bibliografía específica.
Sesión maxistral	Cada semana explicaranse os coñecementos básicos da materia, utilizando como soporte medios audiovisuais e fontes documentais. Nestas sesións, a participación activa dos alumnos será necesaria para facilitar o proceso de ensino-aprendizaxe. No caso dos alumnos presenciais, os alumnos participaran directamente no seguimento das explicacións e debate e tutorización presencial. No caso dos alumnao online, xunto as presentacións e textos disporán de arquivos de audio e video coas explicacións necesarias para o seguimento da clase. Ao mesmo tempo serán tutorizados tanto por mail, como telefónicamente e por Teams.
Análise de fontes documentais	A partir do programa da asignatura proporcionarase material audiovisual ou bibliográfico para servir de referencia para desenvolver algunhas preguntas básicas que o alumno deberá resolver para entregar ao profesor
Aprendizaxe colaborativa	Dado que o aprendido na materia resultará na formulación dun plan, o reparto do progreso realizado nos plans que cada alumno desenvolve e o debate continuo sobre as propostas é un dos mellores métodos de aprendizaxe colaborativo. Cada alumno comentará periódicamente as peculiaridades do seu caso eo seu progreso, así como responderá e comentará as propostas dos seus pares.
Estudo de casos	Un dos obxectivos da materia é a elaboración dunha análise crítica dunha proposta de política económica, en concreto dos plans a longo prazo fixados para España utilizando a metodoloxía e os conceptos explicados na materia.
Obradoiro	Nas clases prácticas, baixo a supervisión do profesor e utilizando as metodoloxías mencionadas anteriormente (lecturas, análise de fontes documentais, discusións ...) o alumno debe realizar unha serie de exercicios prácticos.
Presentación oral	Un plan proposto preparado por cada alumno será presentado e defendido como a tarefa final do curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral Estudo de casos Aprendizaxe colaborativa Obradoiro Presentación oral Actividades iniciais Análise de fontes documentais	Tanto a parte teórica da materia como a práctica e, especialmente, o desenvolvemento da proposta dun plan rexional complementarase cunha atención personalizada das consultas dos estudantes, proporcionando orientación e apoio no proceso de aprendizaxe, así como motivando a expansión de coñecemento seguindo intereses. Esta actividade levarase a cabo de xeito presencial tanto na atención ao traballo persoal na clase como mediante as tutorías (no horario de tutoría do profesor) ben persoalmente no caso dos alumnos presenciais, ben por vía telemática (email ou contacto mediante Teams) no caso dos alumnos a distancia.
--	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A2 A3 A6 B3 B5 B4 B6 B8 B10 B9 C3 C8 C9	Unha parte sustancial da materia será avaliada na redacción dun plan sobre un destino ou produto. Cada alumno elixirá un destino para elaborar un plan ao longo do curso para que cada parte das análises e metodoloxías propostas na clase teñan o seu reflexo nel, tanto á análise externa e interna como a proposta de estratexias y produtos. Nestos traballos será esencial tanto o traballo de campo como a aplicación de técnicas cuantitativas e cualitativas.	50
Presentación oral	A5 A6 A10 A9 B3 B4 B6 B8 B9 C1 C2 C3 C5 C4	Realizarase e defenderá o traballo final sobre a elaboración dun plan. O obxectivo desta defensa é presentar os resultados finais do traballo e comentar as propostas desenvolvidas para o caso específico que escolleu o alumno.	25
Análise de fontes documentais	B6 B7 B8 B10 B9 B11 C1 C3 C5 C4	Unha parte da materia será avaliada mediante o estudo e análise crítico de planes actualmente viventes. Así por exemplo, estudaranse tanto o actual plan turístico español e o galego. O fin de este traballo é a análise dos procesos explicados na teoría na posta en práctica de un plan concreto. Aqueles alumnos extranxeiros poderan escoller plans do seu país de orixe para esta análise.	25

Observacións avaliación
A materia ten un carácter eminentemente práctico, polo tanto, realizarase a avaliación do traballo de planificación turística realizado polo alumno. Neste senso, pódese considerar unha avaliación continua, xa que as tarefas desenvolvidas serán monitoreadas periódicamente para comentar progresos e dificultades. No caso dos alumnos presenciais, este seguimento farase directamente nos obradoiros onde o contacto será continuo. No caso dos alumnos a distancia o traballo ten carácter individual pero o seguimento farase por un contacto semanal tanto por vía telefónica como por skype onde plantexarnse tanto os avances no proxecto como as dúbidas. Neste último caso a defensa do proxecto farase por vía telemática.

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - McIntyre, G., Hetherington, A., Inskoo (2005). Desarrollo turístico sostenible: Guía para planificadores locales. Madrid: OMT - Ayestarán Crespo, Raquel (2012). Planificación Estratégica y gestión de la publicidad: conectando con el consumidor. Madrid: Esic - André, Marien (2004). Casos de turismo cultural: de la planificación estratégica a la gestión de producto. Madrid: Ariel - Vera Rebollo, J.F. (Coord.) (2013). Análisis territorial del turismo y planificación de destinos. Valencia: Tirant - Diaz, Beatriz (2011). Diseño de productos turísticos. Madrid: Síntesis - Mirabell Izard, Oriol (2010). Gestión pública del turismo. Barcelona: UOC - Antón, S. y González, F. (2005). Planificación territorial del turismo. . Bcelona: UOC - Phillips, R and Roberts, S (2013). Tourism, Planning and Community Development. London: Routledge - Hermosilla Pla, Jorge (2017). Guía para la elaboración de planes de desarrollo territorial turístico. Valencia: Universidad de Valencia

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:a. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informáticob. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos2. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.3. Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías